

Kremenjak

≡ Glasnik hrvatske pučke napredne stranke za krajinu šibensku. ≡

„Kremenjak“ izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Kr. Na po godinu Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu. Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. **Pojedini broj 4 p (2 novč.)**

Igra vam vješta, al nije vječna.

Organ općinskih trbozboraca previja se i muči se, da prevrćanjem očiju, pobožnim rodoljubnim tonom, vještom riječju i slatkim lakrdijanjem, kao kakav dobar *impresario* prikaže svoje ljude onijem, što nijesu, samo da uz jako bubnjanje i zamamnu viku i preporuku butiga kuri. —

Ova igra traje ima dvije — tri godine, s većim il manjim uspjehom, s više i manje uspješim varanjem naroda. —

Opaža se ipak jedna utješna stvar, biva, da to bubnjanje i dreka postaje tim jača i bučnija, čim slabije roba kuri. Uza svu cigansku narav, kojoj su usta puna meda, lijepih riječi, a srce i duša puno laži i otrova, a svaki mig, svaki korak vodi bliže k kojemu odurnon kažnjivom činu — ipak butiga je sve to praznija, kupaca nema.

Poput cigana, koji pred svoju čadjavu čergu postave mlado djevojče, lijepih zamamljivih očiju, tako oni pred svoj dućan postaviše kip domovine i hrvatstva, nebi li prolaznici, iz štovanja i odane ljubavi spram tog velebnog kipa, svojim iskrenim oduševljenjem stupili pod njihovu cigansku čadjavu čergu — u njihovu butigu.

Nu uzalud.

Trojica prevarena odvrate i spase trideseticu, stotericu onih, te bijahu na putu da budu prevareni. Sudbina neizbježiva jest ta, da treći dan treba skupiti čadjave čerge i — zatvoriti butigu.

Tu sudbinu vide sebi i ovi naši trbozborci na općini; još malo, i čador valja skupiti i — seliti. Moraće potražiti drugo selo; u ovom već *roba ne kuri*.

Nije hasne žaliti ih, nije hasne svjetovati ih il poravljati ih. Cigansku *čud* trebalo bi iz njih istjerati, a ciganske čudi iz ciganina niko na svijetu neistjera. On se s njome radja, s njome žive i umire.

Ta, što mi nijesmo prije činili, mi, kad ih još nijesmo takovima znali, a mišljasm, da su kao drugi ljudi. Kad mišljasm, da govore što misle, što čute; da negovore, da riječima sakriju pred ljudima svoje misli, svoja čutstva. Sve što kad zborahu, radi trbuha zborahu. Tekar, kad narod i sve mjesto, okolicu, cijelu zemlju kad prevariše i narodu na vrat zajašiše, poznaše ljudi njihovu cigansku čud.

I, neprodje dugo, obistini se ona narodna riječ: kad ciganina za kralja učiniše, on prog ćeću objesi.

Bez šale: uzmite na oko, ako ćete, Drinkoviće, Krstelje i njima slične, koji jučer u naše mjesto dodjoh; uzmite Dulibića, koji se snjima uortučio, pak ih promatrajte, i nad njima se zamislite. Pokušajte svi, hoće li iko od vas biti kadar, da sastavi kraj s krajem, da njihovu prošlost sastavi sa današnjošću?! Samo onaj,

koji uzme na oko njihovu butigarsku viku i privatni interes, naći će ključ, kojim će odgonetati njihovu pjesmu sadašnjosti i onu prošlosti. Promisli li ko na ambiciju, neće pogoditi, jer tu i nje fali, jer da je u njima i kapi ambicije, ona ih nebi dovela, gdje se sad nalaze; nebi dopustila, da se onako ocrne, da se prometnu crnim, politički zamazanim ciganima pred vratima čadjave, zadušljive i nemirisave ciganske čerge — vladina čadora il tora. Da je u njima i mrve, i kapi osobne ambicije bilo, ambicije zdrave, dopuštene, ona im nebi dala, da tako nisko panu, da privole carstvu ni-kog interesa i bakrenog il srebrnog bakšiša, mjesto carstvu svijetlih ideja i čistih ideala, gdje se punim srcem i svom dušom i zanosom služi domovini i narodu, gdje je plemenitoj rodoljubivoj duši ugodniji trnov vijenac patnje i mučeništva, od kojekakvih nenarodnih kalpaka, koje tudjinska nemila ruka natiče na glave kukavnog roblja, i još kukavnijih prodanika.

Pošteno čelo manje žulja trnov splet, neg tudjinski bunet.

Do duše, ima prigoda, kad su okolnosti jače od čovjeka. Al to biva samo tada, kad kod čovjeka nije izgrađen karakter, kad je kod njega ostalo još slabih strana, recimo, duševnih pukotina, koje — ako nijesu začepljene izgrađivanjem značaja, kojim se označuje jaki potpuni individuum — lako propuštaju kroza se izvanske uplive, kužne zarodke pokvarenog okolišnog ambijenta, da pritisnu i savladaju u čovjeku sva njegova dobra nagnuća, izbrišu svaki trag svemu onomu, što se bilo u čovjeku počelo kupiti kao gradja za jedan istaknutiji individuum — za jedan dobar karakter.

Čovjek, netom stane da pravi kompromise sam sobom sa svojim principima, sa svojim uvjerenjem, on je već došao na sklizavi put, po kom će popusti i padnut.

Počmu li u njemu nadjačavati lošiji elementi i nagoniti ga na kompromis sa pokvarenim i nečistim okolišnim ambijentom, a to jedino iz puke želje ugodnijeg življenja, da odstrani od sebe dužnost, da do kraja vodi borbu, pomažući u njoj pobjedi dobra na zlom, tad takav čovjek postaje dobrovoljno savlađanim robom društvenog zla. Odnese li ga pak želja i pohopa interesa i privatne niske koristi, pak zaradi tog pravnog interesa pogazi sebe, karakter, obraz, pogazi u sebi najljepše odlike čovjeka, tad je on, kao svaki pokvareni individuum, pogibeljan društvu, okolišu i narodu. On postaje društvenim zlom, i treba ga odstraniti.

Ima slučajeva, gdje okolnosti mogu donekle ispričati djelo čovjekovo, umanjiti njegovu odgovornost, ali isprike nema za one, koji zlo čine iz sebičnosti, iz samoživstva, iz pohlepe privatne koristi. Isprike nema za one, koji rad svoje male kukavne koristi, navaljuju na narod štete neizmjerne, bijede, koje se nedadu predvi-

djeti i sramote, koje su praćene gubitkom narodnog ponosa, a gubitkom narodnog ponosa, smanjuje se i vrijednost narodnih prava i tražbina.

Nama sve ovo pada na pamet, kad god se sjetimo nekih ljudi, koji u našem mjestu uzeše u svoje ruke vođenje narodne stvari. Pada nam to na pamet, kad se sjetimo sveg onog kukavnog procesa, koji oni prodjoše, da dospiju, kamo su dospjeli, t. j. da budu prosto roblje vlade dalmatinske, koja robuje crnoj aveti bečkoj.

Ko se nesjeća ta, to nije davno bilo — kako su vikali, dimili i prašili proti vladama i vladinim ljudima svi ti Krstelji, Drinkovići i drugi ti junaci — danas lokoreni junaci?! Ko se nesjeća buke i galame, da uši zaglušiti, gdje ne bilo rodoljuba nad njima, gdje svi bijahu izdajice, propalice, vladine sluge i skutonoše i štogod vas volja?! A sad? — gdje su lavi, gdje li karakteri, gdje vikači, gdje bukači?

Eno ih na crnom krilu c. k. žutokljune vlade. Griju se i, regbi, dobro im je, jer su zadovoljni.

A što ih tamo nagnalo? — Je li ludost, nepromišljenost, nevolja ili želja, jer neželimo reći pohlepa?

Ko proti volji naroda hoće da se diže na neka mjesta ili ko hoće da se na tim mjestima održi bez oslonca i pomoći naroda, ne radi naroda ni narodnog dobra, neg radi sebe, da spasi sebe i svoje u borbi sa jačim od sebe, tome drugo neostaje neg tražiti saveznika, tražiti pomoći u vječnog neprijatelja narodnog, a to je c. k. vlada i crna rimskokatolička propaganda sa svojom crnom vojskom. I naši protivnici ta dva saveznika zbilja nadjoše i upadoše sasma u crne njihove pandje.

Priznajemo, težak je bio položaj naših protivnika, al stvorio se sebi sami. Nužde im nije bilo, od toga ih se pače odvrćalo. Sad, jednom učinjeno, neda se popraviti. —

Ljudi bez kvalifikacija, bez sposobnosti ma i srednjih, bez položaja, bez opskrbe, a puni djece i velikih zahtjeva familijarnih, nemogu da vode borbu protiv cijelog naroda jednog kraja bez pogibelji da od nevolje upanu u društvo, kojemu je glavnom zadaćom, da svaki pokret, svaki rad narodni osujeti i paralizuje, da svaki pravedni zahtjev narodni svede na ništa, da ga pokopa. Tu svaka vlada gleda odmah, da svoje interese spoji što uže sa privatnim interesima pojedinaca, te da ovako svezane pojedince izrabi što više na korist svoju a na račun pravā narodnih, uz malu odmjenu i nagradu svojih saveznika.

Da ljudi kao n. pr. D. r. Drinković, pun djece, bez položaja, zanemarene liječničke prakse, bez nade ikakvog oslonca od ikuda; kao n. pr. D. r. Krstelj, koji kao advokat nemože da se broji medju istaknutije; da razni drugi njihovi prijatelji, koje ovdje nespominjemo, izgube sutra prvu bitku u borbi sa narodom i pučkom strankom, što bi njima ostajalo, gdje bi se oni sutra našli, kad bi se osjetili pobijedjenima i na sred puta?! Mi razumijemo teški položaj i Drinkovića i Krstelja i Dulibića, kako bi im življenje postalo, kome više, kome manje, teže; kako bi se prihvodi smanjili na minimum, a Dulibić morao opet, u činovnike, a mnogi njihove vojske ostao bez kruha svagdanjeg. Mi razumijemo tu borbu za življenje, borbu za opstanak — ali, opetujemo, je li bilo potreba, da oni dodju do ovog za njih strašnog stanja, je li bila baš ta nužda, da se oni, za obezbijedjenje svog opstanka, u opće prilijepe uz vladu, il bar je li opravdano, da se prilijepe uz vladu i uz crnu klerikalnu na ovaj način i ovako?

Naše je uvjerenje, kao i svakog poštenog čovjeka i hrvata, da nije bilo te nužde, koja ih je smjela nave-

sti da se u opće prilijepe uz vladu, a još manje da je bilo opravdano, da se uza nju prilijepe na ovaj način i ovako, kako se priljepe, pa sad bilo, da Drinković izgubi položaj, da Krstelj sa načelništvom izgubi svih devet desetina klijenata, da se Dulibić vrati pod činovnički bunet, i da se još mnogi od vojske razbježe po svijetu bez hljeba općinskoga.

O protivnom nas neće uvjeriti ni naši protivnici, jer uvijek za sve vjekove ostaće istinom istina, da narodni interesi, narodna prava stoje poviše svih kojih-mudrago privatnih interesa, pa bili oni i u naj težoj pogibelji. —

A o tom nas uvjerava i samo pisanje njihovih organa, koji ih vješto brane, al ih obraniti nemogu.

I najvještija igra nije vječna

Zagreb — Zagràb (Agram).

Zagrebački listovi donose vijest, koja mora da smuti srce svakog poštenog čovjeka, a ne samo nas hrvata. —

Što se sve može dogoditi u ovom monstrumu od države, u ovoj „ustavnoj“ Austrougarskoj monarhiji nek služi dokazom ovo, što nose zagrebački listovi. Mi ćemo kazati u kratko.

Podmaršal Borojević proglasio je naredbu, da kod svih takovih mjesta u Hrvatskoj i Slavoniji, koja i magjarsko ime imadu, valja iza hrvatskog imena da se napiše spojnim znakom ime magjarsko (n. pr. Zagreb — Zagràb — Osijek — Eszek). Ako li pak protreba zahtjeva, da se tad k tome još nadoda u zaporkama i njemačko ime — dakle Zagreb — Zagràb (Agram)

Zagrebačko novinstvo navaljuje pravednim gnjevom na ovu naredbu, koja nije poštena, ni umjesna a još uz to nije ni zakonita. Ova samovoljna i sramotna naredba krši i gazi zakone što postoje.

Prije godinu dana i po hrvatski sabor glasovao je zakon, po kojemu bi službenim nazivima mjesta bila samo ona imena, kakovima i kojima narod te gradove i ta mjesta nazivlje. Ovaj je zakon dobio i sankciju Njegova Veličanstva cara i kralja, pak kad je tako, svak pametan morao bi po poštenju i razboru očekivati, da se jedan zakon od kralja potvrđeni mora vršiti i da ga niko na svijetu nesmije samovoljno i bez kazne kršiti i pogaziti.

A ko ga eto krši i gazi?! — Niko drugi već jedan član vojske, jedan podmaršal vojske, kojoj je najvišim, vrhovnim zapovjednikom naš Premilostivi kralj, koji ove godine slavi jubilej svog slavnog vladanja.

I jedan pomaršal Borojević dolazi i usudjuje se, da u ovoj jubilejnoj godini smuti svog cara, svog vrhovnog zapovjednika, i da smuti hrvatski narod, iz kojeg je jedan nikao.

Kad će više ove sramote svršiti!?

DOPISI.

Biograd na moru

Popovski trabanti. U poznatoj „Hrvatskoj Kruni“, koja je postala protokolirano društvo za istovaranje kleveta, koje se u nedostatku stvarnosti zalijeću i na familijarne svetinje, izašla je nekakva smrdljiva kobasica pod firmom dopisa iz Pašmana a pod kojom se krije jedna dobro poznata ambiciozna luda iz samog Biograda. —

Ne čudim se kočijaškom stilu toga kukavnog do-

pisnika, koji ne smije sa svojom lojanom lubanjom na sunce, već se čudim samom svećeniku Prodanu, da je stupce svoga lista ustupio tako niskim ciljevima.

Ordinarni klevetnik toga banditskog pisanja lukavo podvaljuje općinarima o neradu općinske uprave, u nadi, ne bi li za svoje gose pripremio koji glas za buduće općinske izbore. Ali može biti uvjeren, da neće uspjeti ni onda, ako mu glavno i sporedno zanimanje bude — klevetanje! —

Klevetnik se ljuti, što je općina osnovala općinsku štedionicu, jer da već postoji popovski monopol, seoska blagajna. Ako je klevetnik uvjeren, da je općinska štedionica štetna po narod, a seoska blagajna korisna, onda se uzalud napinje sa klevetama — jer će narod najbolje znati odlučiti se za bolje.

Ali intrigant baš za to i kleveće — jer njegove gose strahuju od sigurnog uspjeha štedionice na korist naroda. —

Pored denuncijacija ima u toj kobasici i idiotizma prvoga ranga a to je, da mi — biva tri brata — progonimo župnike i činovnike! Svakome je poznato, da mi nemamo nikakve vlasti da progonimo državne činovnike — ali imamo vlasti kao slobodni građani da ne dopuštamo, da neki činovnici, zloupotrebjavajući svoj položaj, pod firmom činovnika demoralizuju naše društve ne prilike u svoje privatne i stranačke svrhe.

Nijesmo ustanju ni župnike da progonimo; ali po vašem misljenju, svakako, mi ih progonimo s toga, što ne ćemo da budemo njihove prirepine, pa da im pomazemo da zaglupljuju naš narod onako, kako su ga zaglupljivali ovo nekoliko vjekova. Narod vas poznaje, narod je danas progledao — i u tome je vaša smrt!

Narod vas neće i ne će, a vi klevećite, dok vam konačno ne začepimo gubicu.

A dopisnik — on je podla kukavica i ordinarni lažac, ako se sa punim imenom ne javi na megdan.

Jedan od braće.

Iz Primoštena

Glavar i Čauš, zet i tast. Spominjem se u moje malo Djetinstvo, da su bili kod nas seoski čauši, a najprvi, kog pamtim, bio je p. Mate Šoza; drugi Zarkov Roko reč. Dondo; treći Bonjolo Josip. Oni njesu nijedan imali kvjetancu od občine, da jim se mjesečno plaća Kruna 12. Je li pravo dakle što sam čuo od našeg čauša, kada je bio prekoren u jednoj našoj krčmi zato što prima od občine plaću?! On tute reče ovako: „Vi čekajte i krepajte, a ja, dok sam čauš i moj tast glavar, imadem svako jutro moju kavu za sebe i moju obitelj, a vi se ubite.“ — Ova se stvar mora ukinuti. On se hvali, da on žive dobro pošto mu je tast glavar a suviše občinske prirepine oba.

Suviše došao nam je Porezni Činovnik gosp. Paško Rosini uzimati porez ko što je i pravo i po Zakonu; ali čusmo, da su naš seoski glavar i Čauš i t. d. i t. d. i t. d. prosti od carskog i občinskog poreza bez helera (to nije moguće ur.) A kako ćemo mi koji imademo do 14. glava u obitelji, koji više a koji manje bez vina, ulja, ječma i t. d.? Čime ćemo mi platiti jadni siromasi, koji neimamo ni žarkog sunca, da nas ogrije? Hoće li se iko naći i ustati na našu obranu!? ovo zasad.

Kremenjak

*

Iz Imotske

Fratrati su da pobjesne radi ono par redaka, što smo pisali o upravitelju ureda odkupa duhana Brantchu,

pa su mu nekidan o opć. vijeću na usta šarometnoga Gjakule ispustili svjedočbu neporočna ponašanja. Bila mu u slast! On fratrima, a fratri njemu priredjuju gozbe, posjećuju se, i suviše fratri odredjuju, koga će on primiti kano radnika pri uredbi duhana. Fratarskih mimiljenika iz jedne kuće bude po 2-3, pa i više, a za mnoge sisomahe nema mjesta, I kod procjene duhana fratarska riječ vrijedi mnogo. Kroz ovo vrijeme činovnici, što dodju iz vana, bivaju s njim zajedno češće po- gošćeni u manastiru i u fratara na župama (zaludu, fina je fratarska kužina, a osobito onda, kad se druge može muktiš njome počastiti)!

Pa to im slobodno, ali i težački trudi neka budu nepristrano, pošteno i pravedno procijenjeni i plaćeni.

Prošle je godine običavao vikati na gojitelje duhana i g. Spraitz, dok bi se g. upravitelj pobolio. — Ove ćemo godine na sve paziti i javiti Vam. U toliko nek živu i Brantseh i Spraitz i fratarska muktiš — kužina!!

RAZNE VIJESTI

Preporučamo svoj gospodi, koja primaju naš list, a nijesu još platila svoje pretplate, koja je jako malena, da dužnu svotu pretplate za ovu godinu što ističe, pošalju što prije. Molimo ih to tim vtše, što bismo željeli, da novom godinom, kad otvorimo novu pretplatu, neuzimamo nikakvih starih računa. niti opuminjânja.

Naše redovite pretplatnike i prijatelje našeg lista, cijenimo da je suviše moliti, da i dalje ostanu vjernim prijateljima njegovim.

List će novom godinom povećati svoj format, uzeće općeniti karakter i time iz uskog područja šibenskog i šibenske krajine izići za šire polje.

Političkog smjera ni staovišta, bilo u poslima hrvatskin i srpskim, bilo slavenskim i dr., netreba nam isticati. On je poznat i on ostaje. Odsada će nam samo biti omogućeno, da uz slobodnu ostalu štampu uspješnije branimo i obranimo i širimo opća načela slobode i pravog demokratizma, izjednačenja pojedinaca i naroda, a odstranjenja privilegija i pojedinačevih i porodičnih i staliških i narodnih.

Stare prijatelje još jednom molimo, da pram listu učuvaju staru ljubav.

Uredništvo „Kremenjaka“.

D.r Dulibić — D.r Tresić. D.r Dulibić, zastupnik, odgovara u „Hr. Rieči“ otvorenim pismom na otvoreno pismo D.ru Tresiću, zastupniku. Dulibićev odgovor nije, da je baš nepristojan, al jeste furtimaški ono glede n. p. plaće i zemaljskog odbora. Jer, kad izgubi plaću na Z. O. onda dobiva c. k. sudb. tajnika, a bečka ostaje.

Za to je nepristojno i odurno napadanje sa strane „Hr. Rieči“ u ono malo redaka prije otvorenog pisma Dulibićeva. —

Tu je pisac (a vele da je Drinković i opć. tajnik) izkalio svu svoju čud i žuč, kakova se zna naći samo kod furtimaških prirepina, ljudi be srca i bez odgoja.

Mi smo zadnji put svjetovali D.ra Tresića, nek se kani ove „klerikalne gamali, koja gamže u šbenskoj Krsteljevoj tiskari“ (kako kaže splitski „Sloboda“), jer će s njome doći na trista muka a izaći iz boja onako okleyetan, ocrnjen, opsovan, u opće onako pituran, kako ga ni crni gjavo ni sotona paklena nebi znala ispiturati. — Jer moj mosorski guslaru, da poletiš nebu pod

oblake, strijele ćete njihove (otrovne) dostići.

Dakle il mu'ati i trpiti, il ih — po ušima, pod kajima im se krije (recimo) obraz.

Sin šjor Vice Sir vice, brat Memin, kaže jednom Tresiću, da je htio biti plaćeni *obršpiun austrijanski!!!*
D.r Ante Tresić Pavičić, morski guslar — *austrijanski obršpiun!!!* Pevero Tresić.

Iz uredništva. Zbog nenadanih zapreka u tiskari, današnji broj izlazi tek danas, te molimo gg. pretplatnike, da nas izvine.

Moskovsko društvo za slavensku kulturu i aneksija Bosne. U moskovsko društvo za slavensku kulturu održan je 8. o. m. niz predavanja o aneksiji Bosne. Oktobra t. g. Komarovski označio je aneksiju Bosne kao otmacinu. Srpski profesor Šajković je izjavio, da Srbija od Rusije želi samo to, da Rusija ne priznade aneksije, ali da Srbija nema nakane uplesti Rusije u rat. Kadetski zastupnik Maklakov ocrtao je u svom vatreanom govoru opasnosti, koje su iz aneksije nastale za slavenstvo. Kad je Maklakov izjavio, da Rusija ne treba takove politike, koja bi bila Nijemcima mila, nego da treba politiku narodnu, koja ne će tlačiti ni Poljaka ni Židova ni Malorusa, digne se policajni častnik, da govornika ukori, no njegove se riječi od bure odobravanja govorniku nijesu ni čule. Nato je policajni i zaslanik raspustio skupštinu. U Petrogradu se istoga dana takodjer držalo predavanje o balkanskom pitanju. Predavao je Miljukov. Ujedno je u petrogradskom „slavenskom dobrotvornom društvu“ predavao slavenofilski političar Bašmakov, koji je izjavio, da bi Rusija u balkanskom pitanju morala igrati aktivniju ulogu. Rekao je, da Rusija mora zahtjevati od balkanski država, da sklope carinski i vojnički savez. Kad jednom dodje do t ga, onda bi vlasti mogle zatražiti od Austro-Ugarske, da ostavi Bosnu i Hercegovinu i da predloži račun troškova oko okupacije.

D.r Drinković u svojoj „H. Rieči“ opet se odriče Jozue Franka. Ovo je već deseti put, al za to je s potpisom. Čekamo, kad će ga se opet odricati. Nadamo se do Božića još bar jedanput.

Premda je odricanje ovoga puta uvijeno, oprezno i puno obzira prama Don Ivi Prodanu i dubrovačkim gjeneralašima, ipak zanima svu štovanu javnost u zemlji: na koju će stranu Don Ivo i gjeneralaši sablju obratiti? Hoće li proti Zagrebu il proti Šibeniku?

Jer — šalu na stranu — ovog je puta stvar ozbiljna. Don Mate se kune „Bogom svemogućim“. A za *fintu* se ljudi kunu samo na pozornici.

† **Dumica Lovrić rodj. Baranović.** U prošli četvrtak našem prijatelju g. Josipu Lovriću u Kninu ugrabi smrt dobru i milu mu suprugu Dumicu. Pokojnica je bila dobra i ljubezna, uzorna u svakom pogledu. Dugo je patila tešku neizlječivu bolest, kojoj evo smrt učini kraj —

Dobroj pokojnici želimo vječni pokoj, a prijatelju J. Lovriću, djeci njegovoj i rodbini pokojničinoj najiskrenije saučesće.

Protuaustrijska demonstracija u dumi spriječena. Sada tek nakon odlaska srpskog prijestolonasljednika doznaje se za plan jedne velike zasnovane protuaustrijske demonstracije, koja bi bila morala usljediti u dumi, ali je po predsjedniku Homjakovu još pravodobno zapriječena. Čitav je plan ove velike demonstracije bio ovaj: Prijestolonasljednik Gjorgje imao je posjetiti rusku dumu, koju bi bio sa jednim oduljim govorom pozdravio ocrtav položaj na Balkanu i Srbiji, kakav je nastao

nakon aneksije Bosne i Hercegovine. Taj je govor imala duma primiti na znanje, označiti postupak Austro-Ugarske aneksijom Bosne prostom krađom i otimačinom. Predsjednik je Homjakov doznao još pravodobno za ovaj plan, pa je odmah pošao k prijestolonasljedniku i upozorio ga na teške posljedice u koje bi upala Rusija, da se šta takova u dumi dogodi. Na to je izostao posjet kraljevića Gjordja, bez da su zato članovi do zadnjeg časa znali. Vladini krugovi veličaju u velike ovu državničku spretnost predsjednika Homjakova.

Humoristička knjižnica. Primili smo prvi broj ove humoristične knjižnice, koju izdaje pučka tiskara u Zagrebu. —

Ovaj podhvat moramo pohvaliti, kao kad je u nas uprav falilo što takova. Prvi broj lijepog i biranog sadržaja i lijepo je opremljen. Ljubiteljima šale i humora lijepa i zdrava preporučujemo ovu knjižnicu, jer će ih potpuno zadovoljeti.

Prvi broj stoji 40 helera. U malom je formatu, dok će drugi dalji brojevi biti formata većeg.

Milodari „Kola“. Doprinijeli su korist Hrvat. muz. društva „Kolo“ u Šibeniku, da počaste uspomenu pok. Dumice Lovrić rodjena Baranović Knin Gg. Braća Iljadica K 4. Mihovil Baranović K 4. D.r Božo Kurajica K 6. Šime Perković Knin K 4. Krste Iljadica K 5.

Najsrdahnije zahvaljuje Uprava „Kola“.

Poruke Uredništva

Gg. dopisnicima u Tribunj, Kotare javljamo, da njihove dopise nemožemo uvrstiti u naš list, jer se tiču stvari samo osobnih il bar takovih, koje bi mogle uči samo u „Pravu Pučku Sramotu“.

G. X. u S. — pisali smo Vam pismo.

Gg. Dopisnicima, koji nas pišaše, kad će list biti većeg formata, javljamo, da će to biti novon godinom. Onda ćemo moći gg. dopisnicima lakše udovoljiti, ali uza sve to vruće im preporučamo, da budu ipak i tad što kraći, a jezgroviti i stvarni. Neka šibaju u stvari žestoko, al u načinu lijepo i dostojno.

Prodaje se odmah jedan karocin na pô fala, novi, mnogo udoban i prostan. Ko želi kupiti, nek se obrati „Uredništvu“ ovog lista.

VELIKO SKLADIŠTE Gotovih odijela za gospodu

Častim se upozoriti P. N. Općinstvo, da sam pred malo dana dobio veliku količinu finih odijela za gospodu, sasvim ukusno skrojjenih i od najfinijih vunjenih tkanina, koja mogu prodavati uz tako nizke cijene da se nebojim nikakove utakmice.

Prema tome tko želi imati jedno fino, a uz to i jeftino odijelo, neka se meni obrati, te jamčim da će svak ostati potpuno zadovoljan.

Sa štovanjem
Pio Terzanović.